

Handhaving van
intellectuele-eigendomsrechten in de
EU: resultaten aan de grenzen van de EU en
op de interne markt van de EU voor 2021

december
2022

**Handhaving van intellectuele-eigendomsrechten
in de EU:
resultaten aan de grenzen van de EU en op de
interne markt van de EU voor 2021**

Samenvatting

In 2020 zijn DG TAXUD en EUIPO overeengekomen om jaarlijks gezamenlijk een document te publiceren waarin de geleverde inspanningen en verrichte werkzaamheden van alle autoriteiten op het gebied van de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten (IER) worden gepresenteerd. Deze tweede uitgave bevat de cijfers over wegens IER-inbreuken vastgehouden goederen en andere daarmee verband houdende informatie voor 2021.

Dit feitendocument over de “Handhaving van intellectuele-eigendomsrechten in de EU: resultaten aan de grenzen van de EU en op de interne markt van de EU voor 2021” is opgesteld op basis van de gegevens over aan de grenzen van de Unie vastgehouden goederen die zijn gerapporteerd door de douaneautoriteiten van 26 van de 27 EU-lidstaten¹, via het EU-informatiesysteem ter bestrijding van namaak en piraterij (COPIS)², en de gegevens over op de interne markt vastgehouden goederen die zijn gerapporteerd door de handhavingsautoriteiten van 21 van de 27 EU-lidstaten³ via het IP Enforcement Portal (IPEP). Het document is bedoeld als nuttige informatie ter ondersteuning van de analyse van IER-inbreuken in de EU en de ontwikkeling van passende tegenmaatregelen. Op bredere schaal is het de bedoeling EU-beleidsmakers gegevens te verschaffen met het oog op de ontwikkeling van een empirische basis voor de vaststelling van prioriteiten en beleidsmaatregelen.

¹ Gegevens over vastgehouden goederen ontbreken voor Griekenland voor het jaar 2021.

² Overeenkomstig de toepasselijke douanewetgeving van de EU (en met name Verordening (EU) nr. 608/2013) worden alle verzoeken tot optreden en alle vasthoudingen opgenomen in COPIS, het EU-informatiesysteem ter bestrijding van namaak en piraterij. COPIS is het enige wettelijke kanaal voor het delen van informatie tussen rechthebbenden en de douaneautoriteiten.

³ Om het beknopt te houden, zal het deel van de interne markt van de EU dat overeenstemt met een lidstaat, in het gehele document worden aangeduid als de nationale markt van die lidstaat. Er zijn geen gegevens beschikbaar van de Oostenrijkse en Duitse handhavingsautoriteiten over vasthoudingen op hun nationale markt. In Oostenrijk staat de regelgeving de politiediensten niet toe om nagemaakte of illegaal gekopieerde goederen op de nationale markt ambtshalve in beslag te nemen, terwijl Duitsland zich nog niet heeft aangesloten bij het netwerk voor gegevensverstrekking. Bovendien ontbreken er voor 2021 nog gegevens over vasthoudingen op de nationale markten van Denemarken, Luxemburg, Slovenië en Zweden, hoewel het ontbreken van hun gegevens in 2021 niets verandert aan het totaalbeeld van de trends.

Aan de grenzen van de EU in 2021 vastgehouden goederen

Het jaarlijkse aantal zaken⁴ waarbij aan de EU-grenzen goederen zijn vastgehouden waarvan de douaneautoriteiten vermoedden dat zij inbreuk maken op een IE-recht, is in 2021 licht gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar (van circa 70 000 in 2020 tot circa 75 000 in 2021). Het aantal ingeleide procedures is ook toegenomen, van ongeveer 102 000 in 2020 tot ongeveer 124 000 in 2021. Een meer uitgesproken toename valt te constateren met betrekking tot het aantal vastgehouden artikelen (van ongeveer 27 miljoen in 2020 tot ongeveer 42 miljoen in 2021), waarbij zelfs het cijfer van vóór de COVID-19-pandemie (2019) wordt overschreden. De geraamde waarde van de vastgehouden artikelen is echter slechts licht gestegen (van ongeveer 778 miljoen EUR tot ongeveer 806 miljoen EUR). De verschuiving in de categorieën vastgehouden producten van dure naar goedkopere producten en de verlaging van de geschatte waarde per eenheid in sommige categorieën vastgehouden artikelen (zowel onder de meest talrijke als onder de duurste) verklaren dat de geschatte waarde van de vastgehouden goederen in 2021 slechts licht is gestegen. Dit ondanks de enorme toename van het aantal vastgehouden artikelen in dat jaar, het tweede jaar van de COVID-19-pandemie. Al deze stijgingen zijn opgetekend ondanks het feit dat gegevens over vasthoudingen aan de Griekse grenzen ontbreken⁵.

Qua aantal procedures betreft waren gewone consumptiegoederen (Kleding en Schoeisel, met inbegrip van sportschoenen) en luxegoederen (Tassen, portefeuilles en portemonnees, Parfums en cosmetica en Horloges) de belangrijkste subcategorieën van producten. Qua aantal vastgehouden artikelen namen de subcategorieën waarin het artikel per eenheid gewoonlijk kleiner van omvang en waarde is en die voornamelijk worden vervoerd in grotere zendingen zoals in containers (Verpakkingsmateriaal, Overige goederen, Toebehoren voor mobiele telefoons, Speelgoed en Overige lichaamsverzorgingsartikelen) alle vijf de topposities in. Qua geraamde waarde van de vastgehouden producten wordt de ranglijst duidelijk aangevoerd door luxeproducten waarvan de overeenkomstige echte artikelen een hoge binnenlandse detailhandelswaarde hebben (met name vanwege de betrokken merken), zoals Horloges, Kleding, Tassen, portefeuilles en portemonnees en

⁴ Elke zaak betreft een wisselend aantal afzonderlijke artikelen – van één artikel tot meerdere miljoenen – en kan betrekking hebben op verschillende categorieën goederen en verschillende rechthebbenden. Voor elke rechthebbende in een zaak wordt door de douane een procedure ingeleid.

⁵ Historisch gezien is Griekenland goed voor 5 à 6 % van de aan de grenzen van de EU vastgehouden namaakartikelen, wat respectievelijk het aantal artikelen en de geschatte waarde betreft.

Juwelen, hoewel in deze top ook een ongebruikelijk product (Toebehoren voor mobiele telefoons) voorkomt als gevolg van het grote aantal vastgehouden artikelen van deze categorie van goederen.

Wat betreft de herkomst van de in de EU binnenkomende inbreukmakende artikelen komt China op de eerste plaats, gevolgd door Turkije en Hongkong. China is het belangrijkste land van herkomst voor de meeste categorieën goederen. Van de geïdentificeerde⁶ vastgehouden inbreukmakende goederen die afkomstig zijn uit China, is Verpakkingsmateriaal de belangrijkste categorie. Onder de artikelen die afkomstig zijn uit Turkije, is Kleding de belangrijkste categorie, terwijl het bij de geïdentificeerde vastgehouden artikelen uit Hongkong in de eerste plaats gaat om Labels, etiketten en stickers.

Wat betreft de wijze van vervoer ging het in de meeste gevallen van vastgehouden goederen ook in 2021 om goederen die per post of koerier werden vervoerd. De laatste jaren is het aantal gevallen waarin per post vervoerde goederen werden vastgehouden echter voortdurend afgenomen, terwijl het aantal gevallen waarin per koeriersdienst vervoerde goederen werden vastgehouden, is toegenomen. Wat het aantal namaakartikelen betreft, werden nog steeds de meeste vastgehouden goederen over zee en over de weg vervoerd, hoewel een toename bij het vervoer per vliegtuig, per koerier en per post te constateren valt.

Tot slot zijn (Europese, nationale en/of internationale) merkenrechten nog steeds de intellectuele-eigendomsrechten waarop het vaakst inbreuk wordt gemaakt met de vastgehouden goederen.

De producten die volgens de gerapporteerde gegevens aan de grenzen van de EU worden vastgehouden wegens inbreuk op IER vormen echter nog steeds slechts een fractie van het geraamde totale aantal nagemaakte en illegaal gekopieerde goederen die de EU-markt binnenkomen. Zo vertegenwoordigden de aan de grenzen van de EU vastgehouden namaakgoederen in 2013 niet minder dan 0,73 % van de vermoedelijke totale waarde van de namaakgoederen die de grens passeerden (volgens ramingen in de OESO-EUIPO-rapporten over illegale handel), terwijl die waarde in 2016 en 2019 ten minste 0,38 % respectievelijk 0,45 % bedroeg.

⁶ "Geïdentificeerde producten" zijn gespecificeerde categorieën, zonder "Overige goederen".

Op de interne markt van de EU in 2021 vastgehouden goederen

In 2021 werden op de interne markt van de EU meer inbreukmakende goederen vastgehouden dan in het voorgaande jaar. Volgens de cijfers van politiediensten en douane- en markttoezichtautoriteiten lag het aantal vastgehouden goederen waarmee inbreuk werd gemaakt op IER in 2021 (53 miljoen) ongeveer 7 miljoen hoger dan in 2020 (46 miljoen), wat neerkomt op een stijging met 16 % binnen een jaar. Deze toename heeft zich voorgedaan ondanks het feit dat sommige handhavingsinstanties voor de interne markt die in 2020 verslag hadden uitgebracht, geen cijfers voor 2021 hebben verstrekt, en rekening houdend met het feit dat de hoeveelheid door hen in 2020 vastgehouden goederen marginaal was. Ondanks die toename van het aantal vastgehouden artikelen is de geschatte waarde van die artikelen (ongeveer 1 253 miljoen EUR) gedaald met 46 miljoen EUR (een daling met 3,5 % op jaarbasis) als gevolg van een verschuiving in de categorieën vastgehouden producten van dure naar goedkopere producten.

Zowel qua aantal vastgehouden artikelen als qua geschatte waarde waren de lidstaten in de top zes in 2021 goed voor meer dan 95 % van op de interne markt vastgehouden goederen. Italië is duidelijk koploper met bijna 62 % van het aantal artikelen en meer dan 63 % van de geschatte waarde. Frankrijk, Nederland, Spanje en Hongarije staan qua aantal artikelen en qua geschatte waarde ook in de top zes, terwijl Portugal en Griekenland de ranglijst aanvullen wat betreft het aantal vastgehouden artikelen respectievelijk de geschatte waarde daarvan.

In de top vijf van subcategorieën producten stond “Overige goederen” op de eerste plaats wat betreft het gemelde aantal artikelen op de interne markt van de EU vastgehouden goederen, gevolgd door Sigaretten en Labels, etiketten en stickers en vervolgens Kleding en in mindere mate door Audio-/videoapparatuur. Wat hun geschatte waarde betreft, speelde een groep van vier subcategorieën (Textiel, Kleding, Audio/videoapparatuur en Schoeisel, zonder sportschoenen) de hoofdrol met ongeveer gelijke percentages, gevolgd door Sigaretten.

Bij de op de interne markt van de EU vastgehouden goederen gaat het in verreweg de meeste gevallen om inbreuken op merkenrechten (meer dan 93 % van het aantal vastgehouden artikelen). Daarnaast ging het op de interne markt ook om inbreuken op andere soorten rechten, zoals auteursrechten (in ongeveer 6 % van het aantal vastgehouden artikelen) en modelrechten (ongeveer 0,7 %).

Algemene gegevens voor 2021: geaggregeerde gegevens over aan de grenzen van de EU en op de interne markt van de EU vastgehouden goederen

De hoeveelheid namaakartikelen die in de EU werden vastgehouden en niet werden vrijgegeven, bedroeg in 2021 ongeveer 86 miljoen artikelen⁷. Ten opzichte van 2020 (66 miljoen artikelen) betekent dit een aanzienlijke toename van het gemelde aantal vastgehouden en niet-vrijgegeven artikelen met bijna 31 %. Ongeveer 62 % daarvan werd vastgehouden op de interne markt en de rest aan de grenzen van de EU.

De geschatte waarde van in de EU vastgehouden namaakartikelen bedroeg meer dan 1,9 miljard EUR. Deze waarde vertegenwoordigt een daling met ongeveer 3 % ten opzichte van het voorgaande jaar, ondanks de stijging van het aantal artikelen. Deze tegenstrijdigheid strookt met het algemene beeld van op de interne markt vastgehouden namaakgoederen, zoals eerder uiteengezet. In 2021 betrof ongeveer 65 % van de totale waarde van de vastgehouden artikelen de interne markt, terwijl de rest werd vastgehouden aan de EU-grenzen. Deze percentages komen overeen met die van 2020.

De tien lidstaten met het grootste gerapporteerde hoeveelheden vastgehouden goederen waren goed voor bijna 97 % qua omvang en meer dan 93 % qua geschatte waarde van de artikelen. Italië registreerde het hoogste individuele aandeel qua aantal (meer dan 39 % van alle gevallen van vastgehouden goederen) en qua geschatte waarde (meer dan 41 %).

In totaal waren Verpakkingsmateriaal, Sigaretten, Labels, etiketten en stickers, Kleding en Speelgoed de vijf meest voorkomende subcategorieën van geïdentificeerde vastgehouden producten, in termen van het aantal vastgehouden artikelen in de hele EU. Deze vijf subcategorieën vertegenwoordigden meer dan 53 % van alle geregistreerde producten. Wat de geschatte waarde van de gerapporteerde artikelen betreft, waren Kleding, Horloges, Audio-/videoapparatuur, Textiel en Schoeisel, zonder sportschoenen, de belangrijkste subcategorieën. Deze vijf subcategorieën waren goed voor bijna 54 % van de geschatte waarde van de in 2021 gerapporteerde vastgehouden goederen.

⁷ De gegevens voor het totaal aan vastgehouden goederen komen niet exact overeen met de gegevens over aan de grenzen van de EU vastgehouden goederen plus die op de interne markt van de EU, omdat de namaakgoederen die aan de grenzen van de EU worden vastgehouden maar later worden vrijgegeven, niet in het totale resultaat zijn opgenomen.

*Handhaving van intellectuele-eigendomsrechten in de EU:
resultaten aan de grenzen van de EU en op de interne markt van de EU voor 2021*

